

Резнік Олег Миколайович

здобувач Київського міжнародного університету

ОРГАНИ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ ЯК СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ

Ключові слова: податкова міліція, управління, система, виконавча влада, правоохоронні органи.

Під системою управління слід розуміти «організовані структурні елементи, які взаємопов'язані і виконують певні функції» [1, с.19]. Виходячи з цього можна вважати, що для системи, як категорії управлінської діяльності, притаманні: а) наявність складових частин (елементів), б) наявність зв'язків між ними; в) цілісність системи, яка обумовлюється взаємозв'язком і взаємодією окремих структурних елементів; г) поєднання самостійності кожного окремого елемента системи з виконанням ним функцій, необхідних для існування системи в цілому [2, с.34].

Виконавча влада реалізується у формі управління, а адміністративне право встановлює у правових формах управління і його процедуру, воно визначає законність вчинення будь-яких управлінських дій, тобто чи прийнятні вони всередині системи управління як правових явищ. Теорія управління оцінює управлінські дії з точки зору доцільності, ефективності, корисності і значимості [3, с.147].

Органи податкової міліції є колективним суб'єктом адміністративного права, які наділені адміністративною право- та дієздатністю. Вони наділені практичною здатністю реалізовувати свою адміністративну правоздатність в рамках конкретних адміністративно-правових відносин.

На практиці далеко не завжди можливе проведення чітких граней між адміністративною право- та дієздатністю, хоча умовно можна стверджувати, що вони співвідносяться як статична і динамічна категорії. Досить часто вони нероздільні, тому що по суті є елементами єдиного адміністративно-правового

статусу. Такий стан є характерним для органів виконавчої влади, де момент формування правоздатності та дієздатності збігається, і є фактичним моментом формування та юридичного закріплення їх компетенції. У компетенції виражається їх адміністративна правоздатність. У ній визначаються і повноваження даного органу щодо участі в адміністративно-правових відносинах, тобто їх дієздатність [4, с.54].

Органи податкової міліції входять до сфери адміністративно-політичної діяльності держави. Вони є складовою частиною системи забезпечення економічної безпеки України.

Органи податкової міліції відносяться до державних органів виконавчої влади, через це вони наділені наступними ознаками: здійснюють виконавчо-розпорядчу діяльність; володіють оперативною самостійністю; мають постійні штати; утворюються вищестоящими органами; підзвітні і підконтрольні вищим органам виконавчої влади; утворення, структура та порядок діяльності цих органів регламентуються правовими нормами.

Податкова міліція являє собою єдину систему органів з підзвітністю нижчестоящих органів вищестоящим і Першому заступнику Голови Державної податкової служби України - начальнику податкової міліції.

До складу податкової міліції належать:

– Головні управління (управління, відділи), Головне слідче управління, Управління внутрішньої безпеки Державної податкової служби України та підпорядковані йому регіональні підрозділи внутрішньої безпеки при державних податкових адміністраціях в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, управління (відділи) (з місцем дислокації в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі) головних управлінь Державної податкової служби України;

– управління (відділи) податкової міліції, слідчі підрозділи податкової міліції відповідних державних податкових адміністрацій в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі;

– підрозділи податкової міліції, слідчі підрозділи (групи) податкової міліції відповідних державних податкових інспекцій в районах, містах, районах у містах, міжрайонних, спеціалізованих та об'єднаних державних податкових інспекцій.

У складі податкової міліції діє спеціальний структурний підрозділ, який проводить роботу по боротьбі з незаконним обігом алкогольних напоїв та тютюнових виробів [5].

Перераховані органи податкової міліції діють не розрізнено, а спільно, знаходяться в тісному взаємозв'язку, взаємодії та взаємозалежності і складають єдину систему.

Єдність системи органів податкової міліції відображає єдність їх сутності як правоохоронних органів та органів виконавчої влади, що знаходяться в адміністративному підпорядкуванні. Ця єдність органів обумовлена спільністю їх завдань і функцій, які вони покликані здійснювати. Для всіх органів податкової міліції встановлюється єдиний правовий режим їхньої діяльності, і вони націлені на досягнення загальної головної мети-забезпечення законності та правопорядку в податковій сфері.

Нині, на наш погляд, пріоритетним напрямом організаційно-штатної політики органів податкової міліції є зміцнення підрозділів, які безпосередньо здійснюють діяльність з виявлення, документування та розслідування податкових та інших злочинів і правопорушень, а також виконують інші основні завдання, віднесені чинним законодавством до компетенції органів податкової міліції.

Проведений аналіз системи управління у органах податкової міліції дозволив зробити ряд висновків і внести практичні пропозиції, спрямовані на підвищення її ефективності.

Органи податкової міліції залишаються найважливішим елементом механізму держави.

Основні напрямки їх діяльності охоплюють не лише питання боротьби з правопорушеннями у сфері податкових правовідносин, а й пов'язані із

здійсненню ряду функцій щодо виявлення, попередження та припинення порушень валютного і фінансового законодавства, а також щодо дотримання вимог ряду інших законодавчих та нормативно-правових актів, що регулюють відносини в різних галузях підприємницької діяльності.

Разом з тим, аналіз ситуації, що склалася в сфері економіки і податковій сфері, зокрема, свідчить, що в даний час податкові злочини і правопорушення за своїми соціальними та економічними наслідками, за їх взаємозв'язку з іншими економічними злочинами представляють собою реальну загрозу економічній безпеці держави. Забезпечення економічної безпеки - завдання комплексне і вимагає системного підходу. Досвід роботи податкової міліції доводить, що без належної взаємодії як правоохоронних органів, так і органів законодавчої і виконавчої влади проблеми забезпечення економічної безпеки не вирішити. Зусилля, які в даний час прикладаються правоохоронними органами, вимагають також законодавчої та фінансової підтримки та термінової розробки і затвердження довгострокової цільової програми забезпечення економічної безпеки. Також стає очевидним, що в сучасних умовах підлягає доопрацюванню і вдосконаленню нормативна правова база, яка регламентує організацію діяльності податкової міліції.

Список використаних джерел

1. Берг А.И. Кибернетика- наука об оптимальном управлении - М.:Энергия, 1964. - 66с.
2. Общая теория управления./ Под. Общ. ред. проф. Пищулина Н.П. - М.: «Луч», 1993. – 320с.
3. Старилов Ю.Н. Курс общего административного права. В 3-х томах. Т.1 - М.: Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА— ИНФРА М), 2002. — 728 с.
4. Административное право: Учебник / под ред. Л.Л. Попова. - М.: Юристъ, 2002. – 703с.
5. Закон України «Про державну податкову службу в Україні» // Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, N 6, ст. 37

Резнік О. М. Органи податкової міліції як система управління / О. М. Резнік // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [«Напрями удосконалення протидії правопорушенням у сфері господарської діяльності»], (Ірпінь, 2–3 грудня 2011 р.). – Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2011. – С. 354.